

Zöldség – gyümölcs

X. évfolyam / 23. szám

2006. 11. 27.

46-47. hét

Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:

Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci
ára 2 old.

A sárgarépa piaci elemzése 3-5. old.

8- 9./ táblázat:

Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai 7-8. old.

10./ táblázat:

Nettó értékesítési árak néhány
európai nagybani piacon 10. old.

1-9./ ábra, 1-7. /táblázat:

Piaci folyamatok elemzése

Készítette: Németh Noémi
Szente-Orbán Csaba
Varga Viktória

KIADÓ:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

**Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci ára**

A belföldi termesztésű **zöldségfélék** kínálatában a **cukkini** termelői ára a 46-47. héten 30%-kal emelkedett. Ha a néhány héttel korábbi időszak árát tekintjük közel 400%-kal magasabb a 47. heti. Ha a jelenlegit az elmúlt év ugyanezen hetének árához hasonlítjuk, 35%-kal bizonyul magasabbnak az aktuális ár. A megfigyelt két hétben olasz és spanyol termékkel egészült ki a hazai felhozatal (1. táblázat).

A német és az osztrák nagybani piacokon nem kapható belföldi (német és osztrák) cukkini. A kereslet olasz, spanyol és török áruból szerezhető be.

1. táblázat

**A belföldi és az EU-ból származó cukkini ára a
Budapesti Nagybani Piacon, 2005-2006. adott heteiben
(Ft/kg)**

	Szárm. hely	40. hét	41. hét	42. hét	43. hét	44. hét	45. hét	46. hét	47. hét
2005	Magyar- ország	280	-	365	325	360	-	360	400
	Olasz- ország	-	-	-	-	330	-	-	-
	Spanyol- ország	-	-	-	-	370	330	310	360
2006	Magyar- ország	110	155	215	270	290	375	415	540
	Olasz- ország	-	-	-	-	-	353	420	-
	Spanyol- ország	-	-	-	-	-	350	387	-

Forrás: AKI PÁIR

Közel azonos áron kapható a hazai és a Spanyolországból származó **padlizsán**, az előbbi 410 Ft/kg, az utóbbi 420 Ft/kg-ért.

A **fejes saláta** 46-47. heti 83 Ft/db-os termelői ára, átlag 17%-kal magasabb a korábbiánál.

A termesztő-berendezések fűtési költsége miatt tovább emelkedik a belföldi **kígyóborka** ára és nagyobb mennyiségben megjelent a spanyol termék is. Rövid ideig a hazainál alacsonyabb áron, majd a 47. héten már a magyar termék árszintjén került

értékesítésre (2. táblázat).

2. táblázat

**A belföldi és külpiaci kígyóborka ára a Budapesti
Nagybani Piacon, 2006 adott heteiben (Ft/kg)**

Szárm. hely	39. hét	40. hét	41. hét	42. hét	43. hét	44. hét	45. hét	46. hét	47. hét
Magyar- ország	150	145	130	190	225	250	300	320	360
Spanyol- ország	-	-	-	-	-	-	247	260	350

Forrás: AKI PÁIR

Alacsony a **töltenivaló paprika** kínálata, ami mind a 30-70 mm, mind a 70 mm feletti mérettartomány esetében jelentős mértékű, 46-51% áremelkedést eredményezett (3. táblázat).

3. táblázat

**A belföldi termesztésű töltenivaló paprika ára a
Budapesti Nagybani Piacon, 2006. adott heteiben
(Ft/kg)**

Méret	40. hét	41. hét	42. hét	43. hét	44. hét	45. hét	46. hét	47. hét
30-70 mm	100	100	100	110	150	180	185	280
70 mm+	140	130	120	160	195	260	240	350

Forrás: AKI PÁIR

A **gyümölcsfélék** közül a jelenleg kapható belföldi termesztésű **körtefajták** mellett, a legtöbb fajtából jelen van külpiacról származó áru is. Az azonos mérettartományú és fajtájú körték esetében nincs lényeges árkülönbség a magyar és az egyéb származási helyű gyümölcsök között (4. táblázat).

4. táblázat

**A belföldi és az EU-ból származó körtefajták ára a
Budapesti Nagybani Piacon, 2006. adott heteiben
(Ft/kg)**

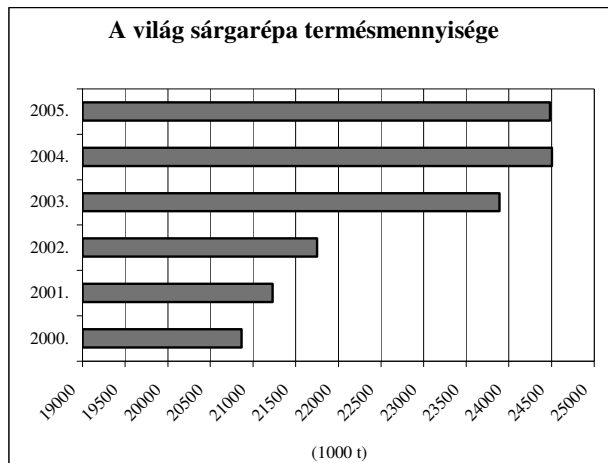
Fajta	Szárm. hely	41. hét	42. hét	43. hét	44. hét	45. hét	46. hét	47. hét
Alex/ Bosc kobak	Magyar- ország	265	260	250	260	255	255	250
	Belgium	270	280	-	-	-	-	-
	Olaszország	280	258	255	265	260	256	260
Fétel apát	Magyar- ország	-	-	-	-	270	255	250
	Olaszország	-	-	260	263	280	265	250
Vilmos	Magyar- ország	255	260	260	270	260	260	260
	Olaszország	272	258	268	265	268	264	-

Forrás: AKI PÁIR

A sárgarépa piaci elemzése

A sárgarépa termelése világviszonylatban folyamatosan emelkedett 2004-ig, a következő évben azonban a növekvő tendencia megállt (1. ábra).

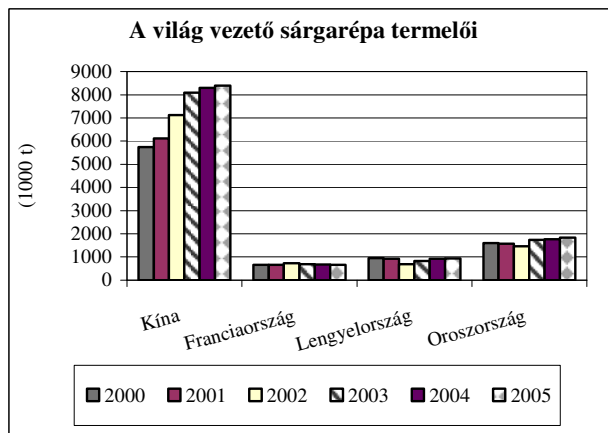
1. ábra

Forrás: FAO

A világtermelés legnagyobb hányadát a 2004-ig dinamikusan növekvő kínai termelés adta. A világ sárgarépa termelésében való arányát tekintve Kínánál jóval kisebb jelentőségű Oroszország termelése a 2000-2005. évek alatt alig változott (csak 2005-ben nőtt csekély mértékben), csakúgy mint a vezető másik két országé (Franciaország és Lengyelország) (2. ábra).

2. ábra

Forrás: FAO

Az EU tagállamai közül Anglia sárgarépa termelése nőtt a legdinamikusabban 2000-2005. közötti években (457 ezer tonnáról 718 ezer tonnára), és ezzel Anglia 2005-ben megelőzte – Lengyelország kivételével –, a többi sárgarépa-termelésben vezető tagállamot (5. táblázat).

5. táblázat

A sárgarépa vezető termelői az EU-ban (1000 t)

	Lengyel- ország	Francia- ország	Olasz- ország	Anglia	Német- ország
2000	947	658	642	457	432
2001	922	664	599	587	444
2002	692	728	561	731	415
2003	835	689	603	602	426
2004	928	673	607	671	554
2005	929	659	602	718	516

Forrás: Eurostat

A 2006. évi termésbecslések alapján idén, Lengyelország sárgarépa termelése 802 ezer tonna körül alakul, amely mintegy 14%-kal marad el az elmúlt évitől. A termelés visszaesése a terület 7%-os, és a termésátlag 8%-os csökkenésre vezethető vissza.

Franciaország sárgarépa-termelésének kilátásai 2006-ban szintén kedvezőtlenebbek az előző évinél, a termőterület 3%-os csökkenésének hatására az összes termés 2%-kal lehet alacsonyabb.

Anglia 2006-ra vonatkozó termésbecslése alapján 3%-kal alacsonyabb termelést várnak 2005-höz képest.

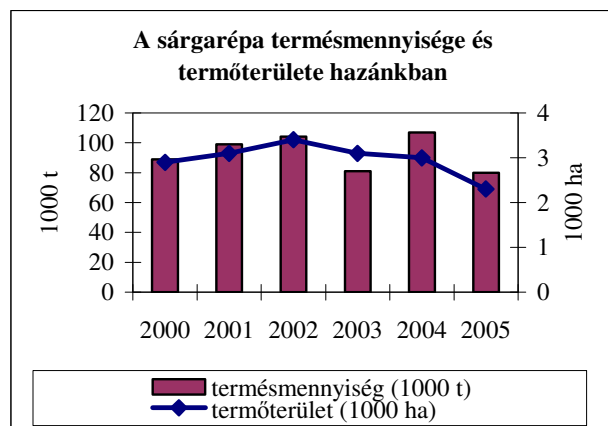
Németország sárgarépa termőterülete 2006-ban 3%-kal meghaladja az előző évit, de 4%-kal még mindig elmarad a 2004. évitől.

A Magyarországra sárgarépát beszállító meghatározó országok közül Hollandia termőterülete 5-15%-kal, Belgiumé 4%-kal, Ausztriáé szintén 4%-kal bővült az előző évhez hasonlítva.

Magyarország sárgarépa termelése az Unió teljes termelésének 1,5%-a volt 2005-ben, a hazai zöldségtermelésen belül pedig az aránya 5,2%. Sárgarépa termelésünk

a 2000-2005 közötti időszak utolsó évében volt a legalacsonyabb (3. ábra). A 2005. évi alacsony, 80 ezer tonnás termelés az 1996-2000. évek átlagának már csak 71%-át, a 2004. évinek mindössze 75%-át érte el.

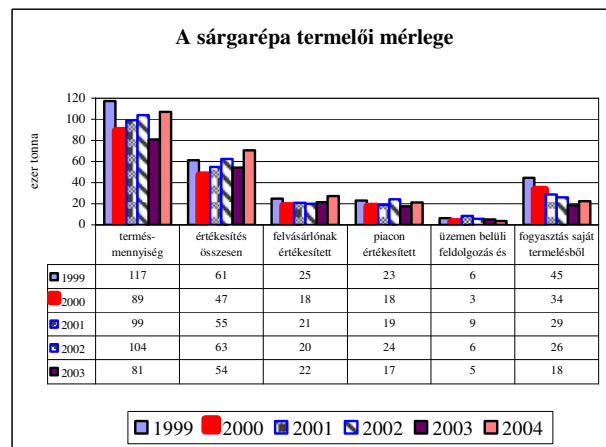
3. ábra

Forrás: KSH

A sárgarépa termelői mérlegéből jól látszik, hogy 1999-2004 közötti években az összes megtermelt mennyiségből az értékesítésre került termék aránya folyamatosan növekedett, és 2004-ben 66%-ot tett ki. (Megjegyezzük, hogy ez az arány jóval alacsonyabb az összes zöldségfélékből értékesítésre kerülő termékek arányához képest, mely 83% volt 2004-ben.) A saját fogyasztásra kerülő termés mennyisége ezzel párhuzamosan csökkent a vizsgált időszakban. Az értékesített mennyiség 40%-a felvásárlókhoz kerül, 30%-a piacokon keresztül jut el a fogyasztókhoz (4. ábra). A piacokon keresztüli értékesítés aránya a sárgarépa esetében csaknem kétszerese a többi zöldségféléknél tapasztalt átlagos 15%-os arányhoz képest.

4. ábra

Forrás: KSH

A sárgarépa külkereskedelmi egyenlege negatív, a kivitel 210-785 tonna, a behozatal viszont 8 ezer - 12 ezer tonna körül ingadozott 2003-2006 augusztusa között.

6. táblázat

A sárgarépa főbb hazai beszállító országai (tonna)

	2003	2004	2005	2006 I-VIII.
Összesen	12 084	9 485	9 693	8 363
ebből:				
Ausztia	1 656	1 233	1 895	606
Belgium	2 855	2 136	1 141	2 797
Hollandia	5 042	4 228	2 955	2 912

Forrás: KSH

A friss sárgarépa behozatalában Hollandia, Belgium és Ausztia volt a meghatározó 2003-2006 között. Míg az összes behozatalban a holland áru mennyisége folyamatosan csökkent, az osztráké növekedett a megfigyelt években.

Magyarországon 2005-ben – az előző évhez hasonlítva –, a kedvezőtlen időjárás következtében 36%-kal csökkent a belföldi kínálat, hatására a nagybani piaci termelői ár több mint kétszeresére növekedett. A termelői ár 2006. évi ellentétes irányú változása jól jelzi, hogy idén a piaci folyamatok a 2005-ben megfigyelttel ellentétesen alakultak. A nagybani piaci termelői ár 32%-kal csökkent, mely a kínálat

jelentős bővülését jelzi (7. táblázat).

7. táblázat

A sárgarépa termésmennyiségének és termelői árának
változása (az előző év=100)

	Termés- mennyiség (1000 t)	Termés- mennyiség változása %	Ár- összehasonlítás időszaka	Árváltozás %
2004	107	132	június - november (idei termés)	43
2005	80	75		155
2006	90-95*	113 - 119*		74

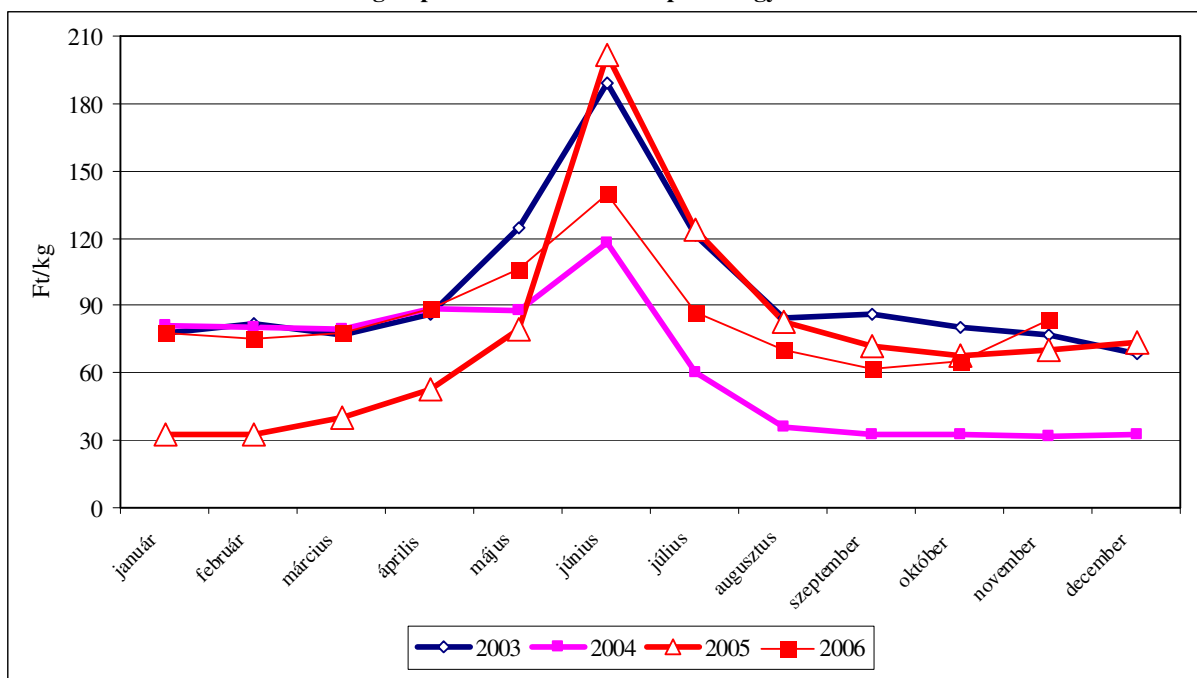
Forrás: AKI PÁIR

* AKI előrejelzés

A fentiek alapján és feltételezve azt, hogy a kereslet és kínálat alakulását meghatározó többi tényezőben jelentős változás nem következett be, mintegy 90-95 ezer tonna körüli sárgarépatermés várható 2006-ban.

5.ábra

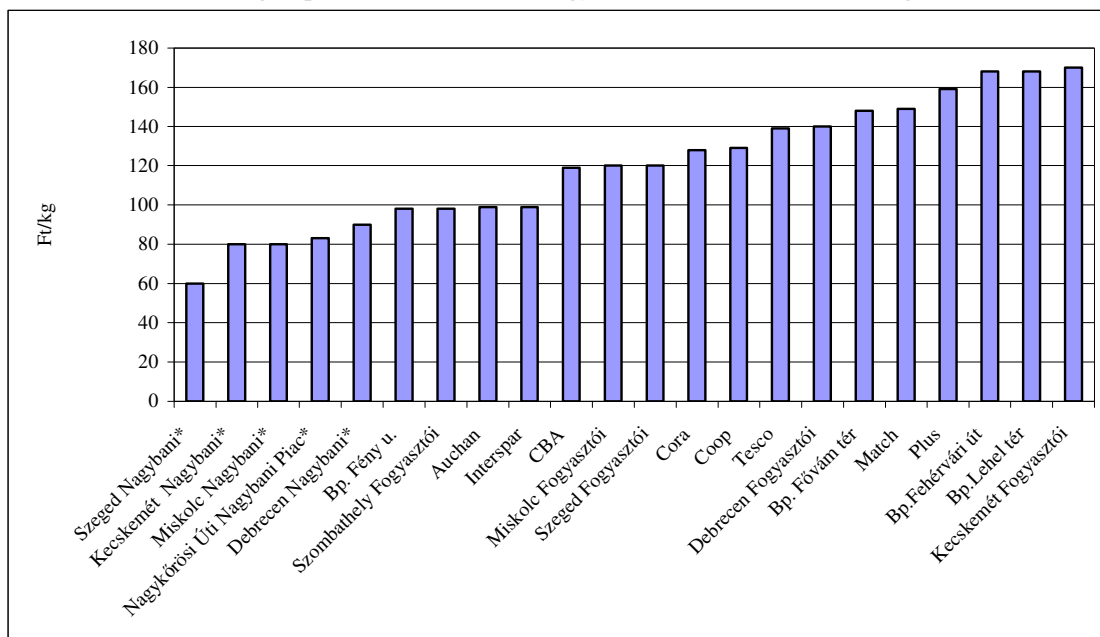
A sárgarépa termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon

Forrás: AKI PÁIR

6. ábra

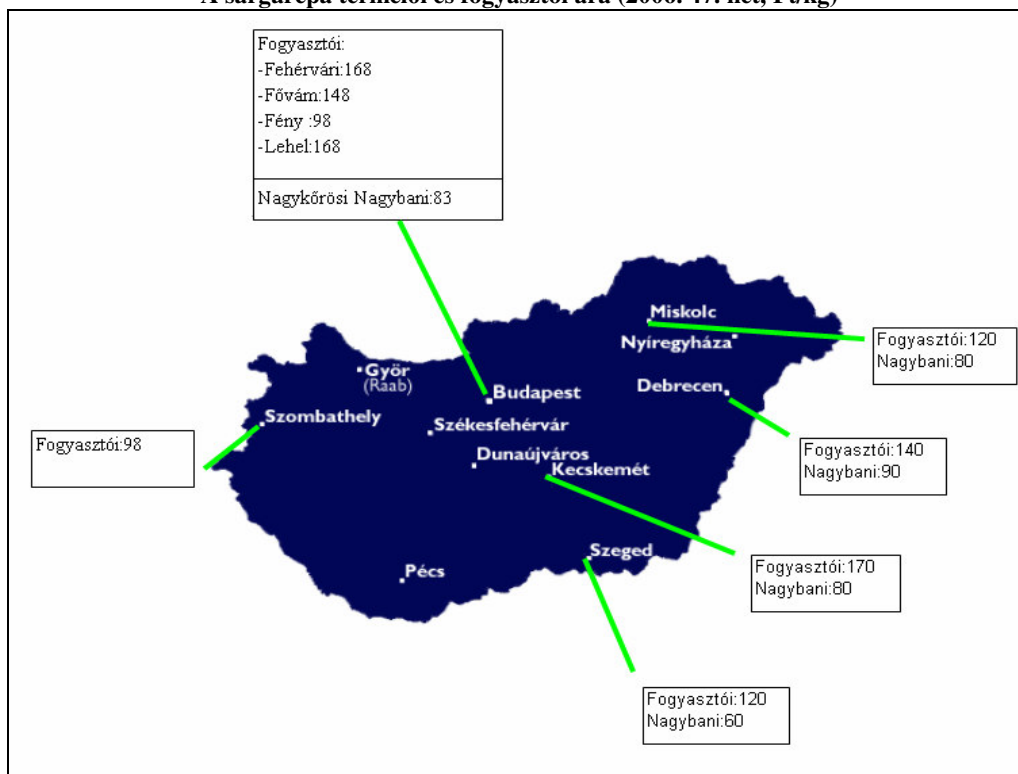
A sárgarépa bruttó termelői* és fogyasztói ára (2006. 47. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

7. ábra

A sárgarépa termelői és fogyasztói ára (2006. 47. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

**I. osztályú, belföldi zöldség-és gyümölcs termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagybani Piacon**

Ft/kg, db, csomó								
Faj	Fajta	Méret	Kiszerelés	2005. 47. hét	2006. 46. hét	2006. 47. hét	2006. 47. hét / 2005. 47. hét [%]	2006. 47. hét / 2006. 46. hét [%]
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	260	265	270	103,9	101,9
		47-57 mm	Ft/kg	280	280	280	100,0	100,0
	Fürtös	47 mm+	Ft/kg	320	310	320	100,0	103,2
		40-47 mm	Ft/kg	300	290	300	100,0	103,5
	Koktél	15 mm-	Ft/kg	-	800	800	-	100,0
		15 mm+	Ft/kg	700	800	800	114,3	100,0
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/kg	220	185	280	127,3	151,4
		70 mm+	Ft/kg	270	240	350	129,6	145,8
	Bogyzslói	-	Ft/kg	-	250	250	-	100,0
	Pritamin	-	Ft/kg	410	350	360	87,8	102,9
	Kaliforniai p.	70 mm+	Ft/kg	400	400	400	100,0	100,0
	Blondie	40-70 mm	Ft/kg	-	210	-	-	-
		70 mm+	Ft/kg	-	240	-	-	-
Padlizsán	-	70mm+	Ft/kg	400	410	400	100,0	97,6
Uborka	Kígyó	400-500 gr	Ft/kg	280	320	360	128,6	112,5
Sárgarépa	-	-	Ft/kg	70	87	83	118,6	95,4
Petrezselyem	-	-	Ft/kg	200	200	200	100,0	100,0
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	50	40	40	80,0	100,0
	Vörös	-	Ft/kg	80	75	70	87,5	93,3
Kelkáposzta	-	-	Ft/kg	80	68	75	93,8	111,1
Karalábé	-	-	Ft/kg	45	63	60	133,3	96,0
Karfiol	karfiol	16 cm+	Ft/kg	180	145	180	100,0	124,1
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	55	100	100	181,8	100,0
		70 mm+	Ft/kg	60	107	103	171,7	96,3
Fokhagyma	Fokhagyma	30-45 mm	Ft/kg	400	-	-	-	-
		45 mm+	Ft/kg	400	660	680	170,0	103,0
Gomba	Csiperke	-	Ft/kg	333	367	367	110,2	100,0
	Laska	-	Ft/kg	550	500	500	90,9	100,0
Alma	Granny S.	65mm+	Ft/kg	90	115	110	122,2	95,7
	Idared	65mm+	Ft/kg	68	75	85	125,9	113,3
	Jonagold	65mm+	Ft/kg	78	100	100	129,0	100,0
	Jonagored	65mm+	Ft/kg	78	105	110	141,9	104,8
	Jonathan	65mm+	Ft/kg	63	73	80	128,0	110,3
	Mutsu	65mm+	Ft/kg	90	110	100	111,1	90,9
	Gala	55-65 mm	Ft/kg	83	90	100	121,2	111,1
	Starking	65mm+	Ft/kg	90	110	120	133,3	109,1
	Golden	65mm+	Ft/kg	90	90	120	133,3	133,3
Körte	Alex/Bosc K.	60-70mm	Ft/kg	235	255	250	106,4	98,0
	Fétel apát	65-80mm	Ft/kg	-	255	250	-	98,0
	Vilmos	60-75mm	Ft/kg	220	260	260	118,2	100,0
Szilva	Japán típusú	35mm+	Ft/kg	-	220	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

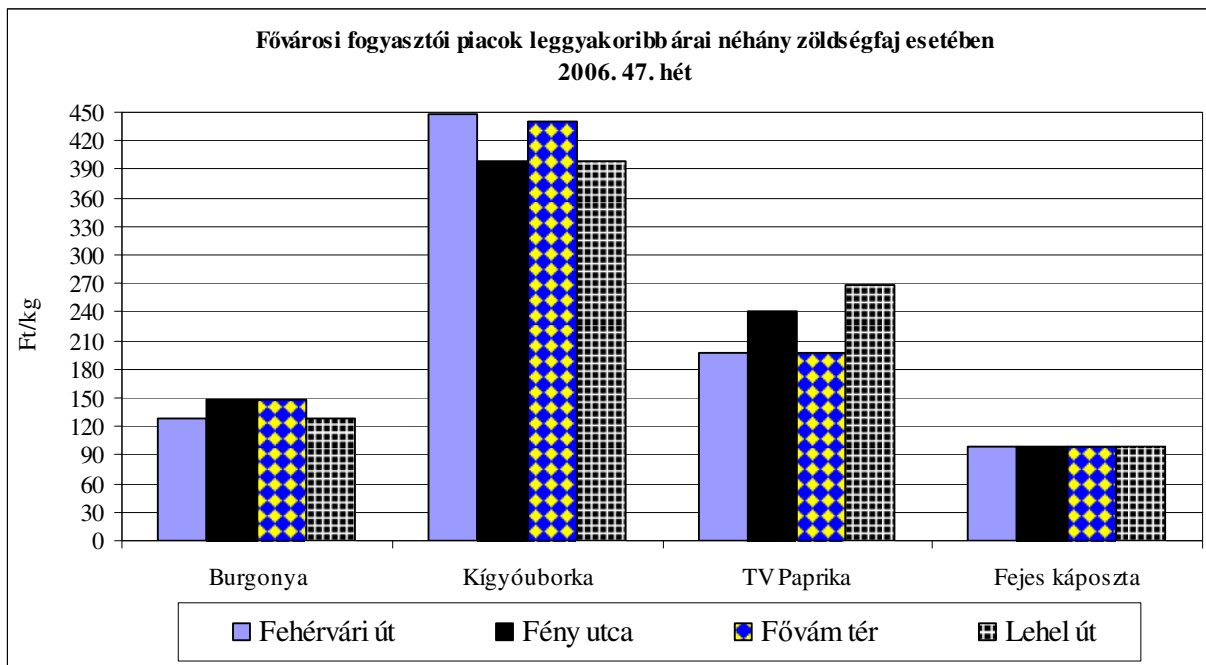
9. táblázat

Az Unióból és a harmadik országokból származó, I. osztályú zöldség-gyümölcs termékek leggyakoribb ára a Budapesti Nagyban Piacon

Ft/kg								
Faj	Fajta / típus	Származási hely	Kiszerezés	2005. 47. hét	2006. 46. hét	2006. 47. hét	2006. 47. hét / 2005. 47. hét [%]	2006. 47. hét / 2006. 46. hét [%]
Burgonya	Condor	Franciao.	Ft/kg	-	100	-	-	-
	nem jelölt	Franciao.	Ft/kg	-	100	90	-	90,0
		Németo.	Ft/kg	-	90	-	-	-
Paradicsom	gömb	Spanyolo.	Ft/kg	237	247	-	-	-
	Fürtös	Olaszo.	Ft/kg	263	-	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	250	220	-	-	-
	Koktél	Olaszo.	Ft/kg	900	800	-	-	-
Padlizsán	-	Spanyolo.	Ft/kg	380	420	-	-	-
Uborka	Kígyó	Olaszo.	Ft/kg	240	-	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	255	260	-	-	-
Főzőtök	Cukkíni	Olaszo.	Ft/kg	-	420	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	360	387	-	-	-
Sárgarépa	-	Belgium	Ft/kg	90	85	-	-	-
		Hollandia	Ft/kg	80	-	-	-	-
Vöröshagyma	Barna héjú	Ausztria	Ft/kg	-	95	90	-	94,7
		Németo.	Ft/kg	-	-	100	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	-	93	-	-	-
	Lila héjú	Hollandia	Ft/kg	-	130	-	-	-
Körte	Alex/Bosc K.	Olaszo.	Ft/kg	213	256	260	122,4	101,6
	Fétel apát	Olaszo.	Ft/kg	330	265	250	75,8	94,3
	Vilmos	Olaszo.	Ft/kg	230	264	-	-	-
	nem jelölt	Belgium	Ft/kg	263	-	-	-	-
		Olaszo.	Ft/kg	-	400	240	-	60,0
Csemegeszőlő	Italia	Olaszo.	Ft/kg	-	280	-	-	-
	Fehér	Olaszo.	Ft/kg	403	260	250	62,1	96,2
	Piros	Olaszo.	Ft/kg	418	342	330	79,0	96,5
Citrom	-	Spanyolo.	Ft/kg	233	217	-	-	-
		Töröko.	Ft/kg	203	203	200	98,8	98,5
Mandarin	-	Spanyolo.	Ft/kg	220	220	-	-	-
Klementína	-	Görögo.	Ft/kg	215	-	-	-	-
		Olaszo.	Ft/kg	193	230	210	109,1	91,3
		Spanyolo.	Ft/kg	215	249	250	116,3	100,6
Narancs	Navel	Spanyolo.	Ft/kg	200	-	-	-	-
	Navelina	Görögo.	Ft/kg	173	210	210	121,7	100,0
		Spanyolo.	Ft/kg	197	248	245	124,6	99,0
Grapefruit	-	Spanyolo.	Ft/kg	-	220	-	-	-
		Töröko.	Ft/kg	280	265	280	100,0	105,7
Kivi	-	Görögo.	Ft/kg	175	-	-	-	-
		Olaszo.	Ft/kg	190	270	270	142,1	100,0
Banán	-	Brazília	Ft/kg	-	261	-	-	-
		Ecuador	Ft/kg	295	260	250	84,9	96,2

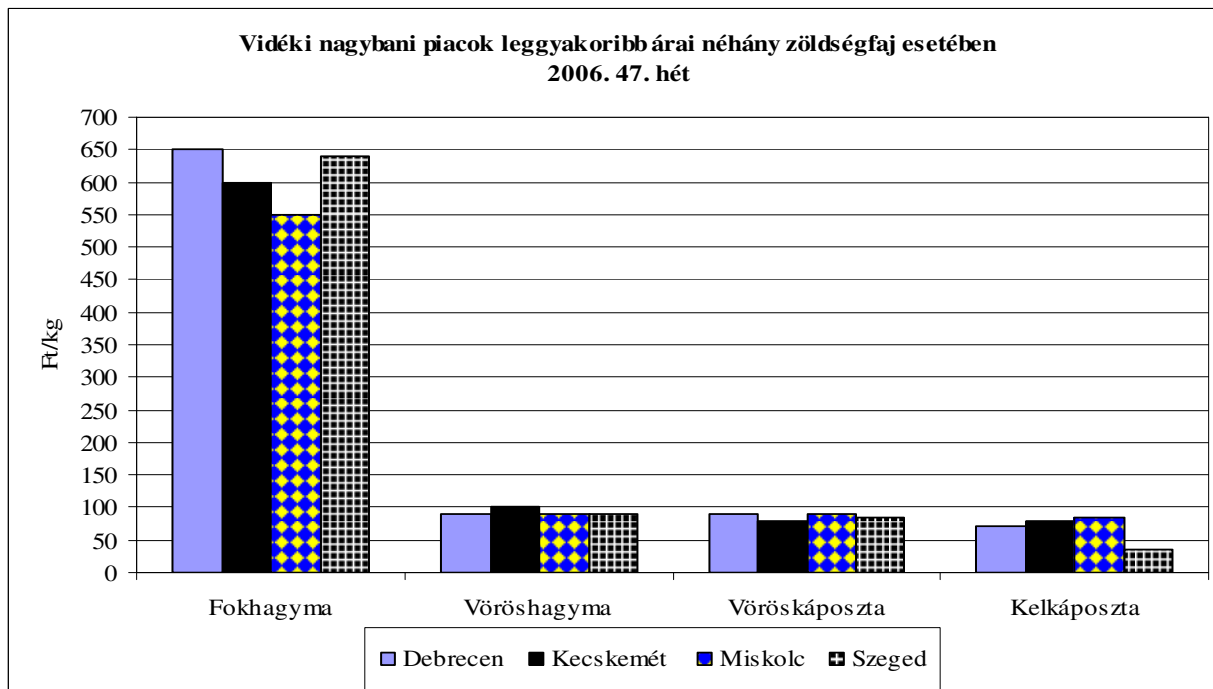
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra

Forrás: AKI PÁIR

9. ábra

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat

Zöldség-gyümölcs nettó árak néhány európai nagybani piacon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszerezés	Hamburg		München		Berlin		Származás	Bécs	
				min	max	min	max	min	max		min	max
				2006. 47. hét							2006.46. hét	
Fejes káposzta	belföldi		100 kg	47	83	65	78	52	90	belföldi	78	91
Karfiol	belföldi	rekesz	6 db	345	377	420	463	301	366	belföldi	130	130
Vöröshagyma	belföldi	40-70 mm	25 kg	88	103	93	103	83	98	belföldi	57	104
Sárgarépa	belföldi		100 kg	65	103	98	129	88	116	belföldi	156	209
Paradicsom	spanyol	47-57 mm+	6 kg	151	194	151	205	155	194	belföldi	183	261
Zöldbab	afrikai	zöld	100 kg	452	581	620	749	452	581	spanyol	495	665
Padlizsán	spanyol		100 kg	207	258	233	284	233	310	olasz	261	313
Alma	olasz	70-80 mm	100 kg	233	258	207	245	233	258	belföldi	130	287
Alma	belföldi	70-90mm	100 kg	134	155	142	181	142	168	olasz	261	360
Körte	olasz	70-75 mm	100 kg	297	323	233	245	284	323	belföldi	130	313
Körte	belföldi	65-75 mm	100 kg	155	168	194	220	-	-	olasz	188	373
Vöröskáposzta	belföldi	primőr	100kg	65	103	72	98	78	116	belföldi	65	78
Laskagomba	belföldi		1 kg	1034	1163	1163	1292	1034	1189	magyar	834	834
Csiperkegomba	belföldi		100 kg	517	1034	594	827	517	982	magyar	391	522
Csiperkegomba	lengyel		100 kg	465	982	517	775	413	930	lengyel	626	626
Csemegezőlő	olasz	"Palieri"	100 kg	439	478	310	362	362	465	olasz	224	469
Csemegezőlő	török	"Sultana"	100 kg	336	413	310	388	310	413	török	156	396
Narancs	spanyol		15 kg	155	276	155	258	172	258	spanyol	130	266

Termék	Me.	Budapest		Varsó		Lublin		Poznan		Prága		Szlovákia	
		2006. 47.		2006. 47.		2006. 47.		2006. 47.		2006. 47.		2006. 46.	
Alma	kg	62	116	-	-	-	-	-	-	-	-	111	164
Körte	kg	190	240	157	220	125	156	94	189	110	192	150	236
Csemegeeszőlő	kg	215	240	201	408	250	300	265	314	155	242	199	272
Citrom	kg	149	182	179	207	200	212	195	201	96	182	128	250
Banán	kg	202	216	179	207	187	194	189	209	130	190	192	222
Fejes saláta	db	55	69	-	-	-	-	-	-	-	-	57	82
Étk.paprika	kg	207	314	270	295	-	-	289	377	-	-	136*	292*
Kínai kel	kg	74	83	21	27	25	25	25	30	64	64	62*	121*
Fejes káposzta	kg	33	41	22	29	27	27	27	32	37	40	36	71
Sárgarépa	kg	69	83	50	75	44	56	50	63	46	46	49	93
Cékla	kg	46	58	41	63	37	44	44	50	52	63	64	86
Zeller	kg	124	149	63	113	87	112	88	126	78	78	114	200
Vöröshagyma	kg	83	89	82	107	58	87	63	75	78	115	64	100
Fokhagyma	kg	513	579	-	-	-	-	534	628	-	-	454*	644*
Petrezselyemgyökér	kg	149	182	113	145	125	162	138	189	-	-	150	229
Csiperkegomba	kg	275	304	251	314	250	312	220	251	-	-	407	500
Burgonya	kg	69	83	50	63	44	50	50	63	69	73	75	86

Forrás:ZMP, www.magwien.gv.at

* import